

ЗАКОН О КОНТРОЛИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

I. УВОДНИ ДЕО

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређују се контрола државне помоћи у циљу заштите конкуренције на тржишту, применом начела тржишне економије и подстицања привредног развоја, транспарентност у додели државне помоћи, помоћ мале вредности (у даљем тексту: *de minimis* помоћ), положај, организација, надлежности и овлашћења Комисије за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија), општи услови, правила, мере и поступак који спроводи Комисија када поступа у управним стварима.

Примена закона

Члан 2.

Одредбе овог закона не односе се на помоћ (подстицаје) у пољопривреди и рибарству у складу са Законом о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 83/08 – у даљем тексту: ССП).

II. ОСНОВНИ ИНСТИТУТИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Државна помоћ

Члан 3.

Државна помоћ је сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику (инструменту), којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или може да се наруши конкуренција на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и држава чланица Европске уније.

Комисија ближе уређује начин за утврђивање да ли мера или трансакција садржи државну помоћ.

Шема државне помоћи је акт или скуп аката који представљају основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени (познати), односно нацрт или предлог акта, који ће по доношењу представљати основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени (познати).

Шема државне помоћи је и акт којим се одређеном учеснику на тржишту додељује државна помоћ која није у вези са одређеним пројектом и која се додељује у неограниченом временском периоду и/или у неограниченом износу.

Шема државне помоћи не може трајати дуже од десет година од дана ступања на снагу, осим у случају из става 4. овог члана и другим изузетним случајевима у складу са овим законом.

Индивидуална државна помоћ је помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику или државна помоћ индивидуалном кориснику која се додељује на основу шеме државне помоћи а за коју постоји обавеза пријаве на основу овог закона.

Постојећа државна помоћ је:

- 1) додељена индивидуална државна помоћ и шема државне помоћи која је ступила на снагу пре истека рока из члана 73. став 6. ССП-а и још увек се примењују;
- 2) шема државне помоћи и индивидуална државна помоћ коју је Комисија већ оценила као усклађену;
- 3) државна помоћ у вези са којом је наступила застарелост у смислу члана 60. овог закона;
- 4) мера помоћи која у тренутку почетка примене није представљала државну помоћ у смислу прописа о контроли државне помоћи, али након развоја тржишта накнадно представља државну помоћ, под условом да се није мењала;
- 5) мера помоћи која у тренутку почетка примене није представљала државну помоћ у смислу прописа о контроли државне помоћи, али након либерализације одређене делатности накнадно представља државну помоћ.

Нова државна помоћ је државна помоћ која не представља постојећу државну помоћ из става 7. овог члана, укључујући и измене постојећих државних помоћи, као и шема државне помоћи чији се укупан буџет увећа за више од 20%.

Врсте државне помоћи и инструменти доделе

Члан 4.

Државна помоћ може се доделити као:

- 1) регионална државна помоћ,
- 2) хоризонтална државна помоћ,
- 3) државна помоћ за заштиту животне средине и у области енергетике,
- 4) државна помоћ у области културе и информисања,
- 5) државна помоћ у области саобраћаја,
- 6) државна помоћ за санацију и реструктурирање,
- 7) државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, или
- 8) друга врста у складу са прописима о контроли државне помоћи.

Државна помоћ може се доделити у следећем облику, односно путем следећих инструмената:

- 1) субвенције (бесповратног средства) или субвенционисане каматне стопа на кредит;
- 2) фискалне и друге олакшице (умањења или ослобођења од плаћања пореза, доприноса, царина, локалних такси и накнада и других дажбина);
- 3) кредита и/или зајма даваоца државне помоћи, датог по условима повољнијим од тржишних;

- 4) гаранције даваоца државне помоћи, дате по условима повољнијим од тржишних;
- 5) одрицања даваоца државне помоћи од добити и/или дивиденде;
- 6) отписа дуга;
- 7) продаје или коришћења имовине у јавној својини по цени нижој од тржишне;
- 8) куповине или коришћења имовине по цени вишој од тржишне од стране даваоца државне помоћи, и
- 9) других инструмената чији се тачан износ новчане противвредности може унапред израчунати.

Државна помоћ сматра се додељеном на дан када је давалац државне помоћи донео акт односно закључио уговор којим се одређеном учеснику на тржишту додељује државна помоћ.

Давалац и корисник државне помоћи

Члан 5.

Давалац државне помоћи је надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику.

Корисник државне помоћи је учесник на тржишту, односно свако правно или физичко лице које обавља економску делатност, без обзира на његову правну форму (облик организовања), начин финансирања и власничку структуру (принцип неутралности), а коме се додељује државна помоћ у било ком облику.

Економска делатност из става 2. овог члана представља делатност производње или промета робе или пружања услуга на тржишту.

Давалац државне помоћи је дужан да врши контролу коришћења додељених средстава државне помоћи односно у обавези је да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

Давалац државне помоћи ближе уређује начин и поступак вршења контроле и надзора из става 4. овог члана.

Државна помоћ која се додељује за намену која није у складу са донетим актом Комисије о оцени усклађености те државне помоћи представља ненаменски коришћену државну помоћ.

Комисија по сазнању обавештава државну институцију надлежну за послове ревизије да је државна помоћ ненаменски коришћена у смислу става 6. овог члана.

Усклађена државна помоћ

Члан 6.

Државна помоћ која се додељује ради отклањања штете проузроковане природним катастрофама или у другим ванредним ситуацијама, у складу са законом којим се уређује

смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, сматра се усклађеном државном помоћи.

Државна помоћ која се додељује у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса а која представља увек усклађену државну помоћ у смислу прописа којима се уређује додела те врсте државне помоћи, сматра се усклађеном државном помоћи.

Државна помоћ може бити усклађена ако испуњава услове усклађености у складу са овим законом, а нарочито ако се додељује ради:

- 1) унапређења економског развоја подручја у Републици Србији са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености;
- 2) отклањања озбиљног поремећаја у привреди Републике Србије или извођења одређеног пројекта од посебног значаја за Републику Србију и државу чланицу Европске уније;
- 3) унапређења развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији, ако се тиме не утиче на трговину између Републике Србије и држава чланица Европске уније;
- 4) унапређења заштите и очувања културног наслеђа, ако се тиме не нарушава или не постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и не утиче на трговину између Републике Србије и држава чланица Европске уније.

Услове усклађености државне помоћи из става 3. овог члана ближе прописује Влада.

Изузетно, државна помоћ може бити усклађена уколико давалац државне помоћи докаже да позитивни ефекти превазилазе негативне ефекте државне помоћи, и то ако:

- 1) државна помоћ доприноси унапређењу развоја одређене привредне делатности;
- 2) постоји потреба за интервенцијом државе;
- 3) је мера помоћи примерена (циљ се не може постићи без доделе државне помоћи путем конкретног инструмента);
- 4) је државна помоћ пропорционална (сведена на минимум), и
- 5) су подаци о државној помоћи доступни јавности.

Обавеза усклађивања шеме државне помоћи

Члан 7.

Давалац државне помоћи дужан је да усклади постојећу шему државне помоћи са подзаконским актом Владе из члана 6. став 4. овог закона односно подзаконским актом Комисије из члана 12. став 1. тачка 10) овог закона, у року од годину дана од дана доношења тих подзаконских аката.

По истеку рока из става 1. овог члана Комисија ће поново оценити постојећу шему у складу са новим прописом о контроли државне помоћи.

Мере помоћи које не представљају државну помоћ

Члан 8.

Помоћ која се додељује за обављање неекономских делатности које су у искључивој надлежности Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, као што су војска, полиција, безбедност и контрола ваздушног саобраћаја, надзор против

загађења и других сличних облика искључиве или поверене надлежности, не представља државну помоћ.

Помоћ која се додељује потрошачима без дискриминације у односу на порекло робе, односно производа, не представља државну помоћ.

Накнада за обављање услуге од општег економског интереса не представља државну помоћ ако испуњава следеће услове:

- 1) одговарајућим актом учеснику на тржишту је поверена обавеза обављања одређене услуге од општег економског интереса, уз јасно дефинисан обим и садржај те услуге;
- 2) параметри на основу којих се израчунава висина накнаде утврђени су унапред на објективан и транспарентан начин;
- 3) висина накнаде не премашује износ неопходан за покривање свих или дела трошкова који су настали при извршењу обавезе обављања услуге од општег економског интереса, узимајући у обзир релевантне приходе који су остварени обављањем те услуге и разумну добит, и
- 4) ако је учесник на тржишту коме је поверена обавеза обављања одређене услуге од општег економског интереса изабран у конкурентном поступку јавног надметања, чиме се постиже одређивање најадекватније накнаде за обављање те услуге, или, ако учесник на тржишту није изабран у конкурентном поступку јавног надметања, накнада је одређена на основу анализе трошкова (узимајући у обзир и приход и разумну добит), које би приликом обављања одређене услуге од општег економског интереса имао типични учесник на тржишту којим се добро управља, који располаже потребним средствима и остварује позитивне финансијске резултате пословања.

Трансакција не садржи државну помоћ ако се давалац државне помоћи понаша у складу са уобичајеним тржишним околностима у конкретној ситуацији, на начин како би се понашао типични учесник на тржишту у приватној својини, сходно условима и критеријумима које ближе уређује Комисија.

Комисија ближе уређује услове када гаранција или кредит које даје давалац не представљају државну помоћ.

Кумулација државне помоћи

Члан 9.

Кумулација државне помоћи представља збир додељене државне помоћи која има јединствен циљ и намену, независно од врсте, инструмента доделе и даваоца државне помоћи.

У циљу утврђивања преосталог дозвољеног износа државне помоћи, коју одређени корисник може да добије, давалац је дужан да, пре доделе државне помоћи од корисника прибави писану изјаву да ли му је, када, по којем основу и у којем износу претходно додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове, као и да изврши кумулацију.

Државна помоћ се кумулира са другом државном помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове (исту намену), без обзира на то да ли је помоћ додељена као индивидуална или путем шеме државне помоћи, у складу са прописима којима се уређује контрола државне помоћи.

Државна помоћ се кумулира са *de minimis* помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове (исти намену) до максималног интензитета у складу са прописима којима се уређује контрола државне помоћи.

Државна помоћ може да се додели истовремено са другом државном помоћи и/или *de minimis* помоћи за различите оправдане трошкове или намене и те помоћи могу да буду додељене независно једна од друге до максималних износа и интензитета у складу са прописима којима се уређује контрола државне помоћи.

Оправдани трошкови су трошкови за које је дозвољено доделити државну помоћ у зависности од врсте и намене државне помоћи.

Влада ближе уређује правила кумулације.

***De minimis* помоћ**

Члан 10.

De minimis помоћ је помоћ мале вредности која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између Републике Србије и држава чланица Европске уније.

De minimis помоћ се не пријављује Комисији, већ одлуку о додели доноси давалац *de minimis* помоћи након утврђивања да је та помоћ у складу са прописима којима се уређује *de minimis* помоћ.

Давалац је дужан да обавести Комисију о додељеној *de minimis* помоћи.

Влада ближе уређује правила и услове за *de minimis* помоћ, горњу границу износа *de minimis* помоћи, кумулацију, као и обавезе давалаца и корисника *de minimis* помоћи.

Давалац *de minimis* помоћи дужан је да усклади постојећи акт којим се додељује *de minimis* помоћ са подзаконским актом Владе из става 4. овог члана, односно подзаконским актом Комисије из члана 12. став 1. тачка 10) овог закона, у року од годину дана од дана доношења тих подзаконских аката.

Ако утврди да давалац није поступио у складу са обавезом из става 5. овог члана, Комисија може оценити усклађеност акта којим се додељује *de minimis* помоћ са прописима којима се уређује контрола државне помоћи.

III. КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Положај

Члан 11.

Комисија је самостална и независна организација која врши јавна овлашћења у складу са овим законом и има статус правног лица.

Седиште Комисије је у Београду.

Комисија је за обављање послова из своје надлежности одговорна Народној скупштини.

Надлежност Комисије

Члан 12.

Комисија:

- 1) утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи са правилима о додели државне помоћи;
- 2) решава о правима и обавезама давалаца и корисника државне помоћи;
- 3) налаже управне мере и мере процесног пенала из овог закона;
- 4) доноси решења и закључке у поступцима контроле државне помоћи;
- 5) даје мишљење о усклађености предлога прописа, као и важећих прописа са правилима о додели државне помоћи;
- 6) даје мишљења у вези са применом прописа из области државне помоћи;
- 7) даје обавештења о потреби пријаве државне помоћи;
- 8) врши непосредни увид у складу са овим законом;
- 9) предлаже Влади преко министарства надлежног за послове финансија доношење предлога прописа којим се уређује контрола државне помоћи и прописа за спровођење овог закона;
- 10) доноси подзаконска акта за спровођење овог закона;
- 11) сарађује са државном институцијом надлежном за послове ревизије, послове буџетске инспекције, унутрашње послове, и другим субјектима у обављању послова из своје надлежности;
- 12) остварује међународну сарадњу у области политике конкуренције, односно контроле државне помоћи, ради извршавања међународних обавеза у овој области и унапређења односа са међународним институцијама;
- 13) предузима активности на развијању свести о значају контроле државне помоћи;
- 14) води регистар државне и *de minimis* помоћи, и друге евиденције у складу са законом;
- 15) решава по захтевима за заштиту података;
- 16) спроводи анализу утицаја државне помоћи;
- 17) подноси годишњи извештај о раду Комисије, усваја предлог годишњег извештаја о додељеној државној помоћи и усваја годишњи извештај о попису шема државне помоћи;
- 18) обавља и друге послове утврђене овим и другим законом.

Органи Комисије

Члан 13.

Органи Комисије су председник Комисије и Савет Комисије (у даљем тексту: Савет).

Председник Комисије руководи радом Комисије, представља и заступа Комисију, доноси акта и обавља друге послове у складу са прописима.

Савет је колегијални орган који у свом саставу има пет чланова и то председника Комисије и четири члана Савета.

Савет одлучује о питањима из надлежности Комисије, осим ако овим законом није другачије прописано.

Избор органа Комисије

Члан 14.

За председника Комисије и члана Савета може бити изабран држављанин Републике Србије који има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, најмање седам година радног искуства у струци и који је стручан и оспособљен за обављање функције председника Комисије или члана Савета.

Стручност и оспособљеност из става 1. овог члана подразумева поседовање теоријског и практичног знања из области државне помоћи, заштите конкуренције и/или правних тековина Европске уније, које при избору може да провери одбор Народне скупштине надлежан за послове финансија (у даљем тексту: надлежни одбор Народне скупштине). Председника Комисије и чланове Савета бира и разрешава Народна скупштина на предлог надлежног одбора Народне скупштине.

Избор органа Комисије врши се по јавном конкурс који оглашава надлежни одбор Народне скупштине, најкасније три месеца пре престанка функције председника Комисије или члана Савета истеком мандата или испуњењем законом прописаних услова за пензију, односно у року од 15 дана од дана престанка мандата председника Комисије или члана Савета подношењем оставке или разрешењем.

Оглас о јавном конкурс за избор органа Комисије објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и најмање једном средством јавног информисања које покрива целу територију Републике Србије, као и на интернет страници Комисије и Народне скупштине.

Ако се на јавни конкурс пријави мањи број кандидата од броја који се бира или ако надлежни одбор Народне скупштине предложи мањи број кандидата од броја који се бира или ако Народна скупштина одлучи да не изабере председника Комисије или изабере мањи број чланова Савета од броја који се бира, надлежни одбор Народне скупштине поново расписује јавни конкурс за избор председника Комисије или члана Савета који није предложен или изабран у року од 15 дана од истека рока за подношење пријава на јавном конкурс, односно од дана одлучивања надлежног одбора Народне скупштине или Народне скупштине.

За председника Комисије и члана Савета не могу бити бирани:

- 1) посланици у Народној скупштини и скупштини аутономне покрајине, одборници, друга изабрана и постављена лица, нити чланови политичких странака;
- 2) лица која су правноснажно осуђено на казну затвора од најмање шест месеци или за кажњиво дело које их чини недостојним јавне функције.

Мандат председника Комисије и чланова Савета

Члан 15.

Мандат председника Комисије и чланова Савета траје пет година, са могућношћу поновног избора.

Председник Комисије или члан Савета ступају на функцију даном објављивања одлуке Народне скупштине о њиховом избору у „Службеном гласнику Републике Србије”, ако у одлуци Народне скупштине није одређен други датум почетка мандата.

Престанак функције председника Комисије и члана Савета

Члан 16.

Функција председника Комисије или члана Савета Комисије престаје:

- 1) истеком мандата на који су изабрани;
- 2) разрешењем;
- 3) оставком;
- 4) испуњењем услова за пензију.

У случају да је председнику Комисије престала функција пре истека мандата, надлежни одбор Народне скупштине именује вршиоца функције председника Комисије међу члановима Савета.

Вршилац функције председника Комисије врши ту функцију до ступања на функцију новог председника Комисије и има права и обавезе председника Комисије из овог закона.

У случају да мандат председника Комисије или члана Савета истекне пре окончања поступка избора, председник Комисије или члан Савета наставља са радом у складу са овим законом до окончања поступка избора.

Разрешење председника Комисије и члана Савета

Члан 17.

Председник Комисије или члан Савета се разрешава ако постане члан политичке странке, односно политичког субјекта, ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци или за кажњиво дело које га чини недостојним функције, ако се утврди да је повредио овај закон или закон из области спречавања корупције и ако због болести постане трајно неспособан за рад.

Иницијативу за покретање поступка разрешења могу поднети председник Комисије, Савет, или надлежни орган за спречавање корупције.

Поступак у коме се одлучује о постојању разлога за разрешење председника Комисије или члана Савета покреће и води надлежни одбор Народне скупштине.

Председник Комисије или члан Савета против кога је покренут поступак из става 3. овог члана одмах се обавештава о поднетој иницијативи, разлозима за покретање поступка, пратећој документацији и праву да се пред надлежним одбором Народне скупштине усмено изјасни на наводе из иницијативе.

Надлежни одбор Народне скупштине може да удаљи са функције председника Комисије или члана Савета против кога је покренут поступак разрешења до окончања поступка, али не дуже од шест месеци од дана покретања поступка.

Ако је у смислу става 5. овог члана са функције удаљен председник Комисије, надлежни одбор Народне скупштине именује вршиоца функције председника Комисије међу члановима Савета.

Надлежни одбор Народне скупштине подноси Народној скупштини образложени предлог за разрешење председника или члана Савета Комисије са доказима за његово разрешење, уколико утврди да су испуњени услови из става 1. овог члана.

Председник Комисије или члан Савета разрешавају се са функције даном објављивања одлуке Народне скупштине о разрешењу у „Службеном гласнику Републике Србије“, ако у одлуци Народне скупштине није одређен други датум престанка функције.

Рад Савета

Члан 18.

Савет одлучује на седницама.

Савет одлучује већином гласова од укупног броја чланова изабраних на функцију.

У случају једнаке поделе гласова, одлучује глас председника Комисије.

Председник Комисије или члан Савета изузима се од гласања при доношењу одлуке у вези са којом постоји сукоб интереса у смислу прописа којима се уређује сукоб интереса. Председник Комисије или члан Савета не може да буде уздржан приликом гласања.

Председник Комисије председава и руководи радом Савета, потписује одлуке и друга акта и стара се о њиховом извршењу.

Заменика председника Комисије из реда чланова Савета, на предлог председника Комисије бира и разрешава Савет, на период од годину дана.

Заменик председника Комисије има сва права и обавезе председника Комисије у његовој одсутности.

Савет доноси пословник о свом раду.

Статут Комисије

Члан 19.

Статутом Комисије ближе се уређује унутрашња организација, начин рада и спровођење поступка пред Комисијом, надлежности за доношење других аката Комисије, као и друга питања од значаја за рад Комисије.

Статут Комисије доноси Савет.

Статут Комисије се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Нespoјивост функције и послова

Члан 20.

Председник Комисије и члан Савета, у току трајања мандата не може да обавља другу функцију или професионалну делатност, односно не може да се бави било којим јавним или приватним послом, укључујући пружање саветодавних услуга у Републици Србији из делокруга послова које обавља у складу са овим законом.

Функција председника Комисије и члана Савета није спојива са:

- 1) функцијом у државном органу, органу аутономне покрајине и органу јединице локалне самоуправе или код носиоца јавних овлашћења и функцијом у политичкој странци или синдикату;
- 2) радом у државном органу, органу аутономне покрајине и органу јединице локалне самоуправе или код носиоца јавних овлашћења, односно других даваоца државне помоћи;
- 3) чланством у органу управљања или надзора привредног друштва, јавног предузећа, фонда, организације обавезног социјалног осигурања или другог правног лица са учешћем државног капитала;
- 4) својинским уделом више од 3% у учеснику на тржишту који може бити корисник државне помоћи;
- 5) обављањем других послова који по закону нису спојиви са обављањем јавне функције;
- 6) обављањем других послова који би могли негативно да утичу на њихову самосталност, непристрасност и друштвени углед, као и на поверење и углед Комисије.

Председник Комисије и члан Савета подлеже обавезама и забранама утврђеним прописима којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавне функције.

Председник Комисије и члан Савета је дужан да о чињеницама из ст. 1. и 2. овог члана писаним путем обавести надлежни одбор Народне скупштине, о чему информисе Савет.

Средства за рад

Члан 21.

Средства за рад Комисије обезбеђују се у буџету Републике Србије у оквиру посебног буџетског раздела и из других извора, у складу са законом.

Савет утврђује предлог финансијског плана Комисије и доставља га надлежном одбору Народне скупштине на сагласност.

Комисија независно и самостално располаже средствима за рад.

Стручна служба Комисије

Члан 22.

Стручна служба Комисије обавља стручне послове из надлежности Комисије у складу са овим законом, Статутом и другим актима Комисије.

Стручне послове обављају контролори, виши аналитичари, аналитичари и стручни сарадници.

Број контролора, виших аналитичара, аналитичара и стручних сарадника, ближи опис радних места и услови за рад се уређују актом о систематизацији који доноси Савет, уз сагласност надлежног одбора Народне скупштине.

У погледу права и обавеза запослених у Комисији примењују се одредбе закона које уређују права државних службеника и намештеника, осим ако овим законом и Статутом није другачије прописано.

Радноправни положај секретара

Члан 23.

За секретара може бити постављено лице које има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, мастер струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, испуњава опште услове за рад у државним органима, има положен државни стручни испит, има искуства у руковођењу и раду у државним органима и најмање седам година искуства у струци.

Секретара поставља Савет, на предлог председника Комисије, на пет година, а након спроведеног интерног или јавног конкурса.

Плата председника Комисије и члана Савета

Члан 24.

Председник Комисије има плату у висини плате председника Врховног касационог суда, а члан Савета у висини плате судије Врховног касационог суда.

Плата запослених у Комисији

Члан 25.

На примања запослених у Комисији примењују се прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника.

Услед посебних одговорности и сложености у раду, запосленима у Стручној служби Комисије, вредност коефицијента радног места може се увећати највише за висину његове вредности, о чему одлучује председник Комисије.

IV. КОНТРОЛА ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Примена правила општег управног поступка

Члан 26.

На поступке пред Комисијом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, осим ако овим законом није другачије прописано.

Странка у поступку

Члан 27.

Странка у поступку пред Комисијом је давалац државне помоћи.

Странка у поступку сноси терет доказивања испуњености услова из чл. 6. и 8. овог закона.

Обавештење о потреби пријаве државне помоћи Члан 28.

Давалац државне помоћи може пре доношења, усвајања или утврђивања основа за доделу потенцијалне државне помоћи, доставити Комисији нацрт или предлог акта којим се такав основ прописује, а у циљу добијања обавештења о потреби пријаве државне помоћи.

Обавештење из става 1. овог члана, Комисија доставља даваоцу у року од 15 дана.

Ако достављени акт представља основ за доделу државне помоћи, обавештење из става 1. овог члана може да садржи и врсту државне помоћи коју давалац мора да пријави.

Обавештење из става 1. овог члана доноси председник Комисије, о чему информише Савет.

Утврђивање постојања и оцена усклађености државне помоћи Члан 29.

Комисија, утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи.

Ако утврди постојање, Комисија оцењује усклађеност државне помоћи.

Државна помоћ може бити оцењена као усклађена, делимично усклађена или неусклађена.

Државна помоћ која је оцењена као неусклађена сматра се недозвољеном државном помоћи.

Пријава државне помоћи Члан 30.

Нова државна помоћ мора бити пријављена Комисији у случају да се додељује:

- 1) на основу акта који представља шему државне помоћи;
- 2) на основу акта даваоца унапред одређеном кориснику (индивидуална државна помоћ);
- 3) индивидуална државна помоћ на основу шеме државне помоћи, чија планирана вредност, без обзира на врсту и број инструмената доделе, износи најмање десет милиона евра у динарској противвредности.

Изузетно од става 1. овог члана, увек усклађена државна помоћ из члана 6. став 2. овог закона, не пријављује се Комисији, већ давалац обавештава Комисију о додели те државне помоћи у складу са прописима о контроли државне помоћи.

Потпуна пријава државне помоћи садржи податке, информације и друге чињенице на основу којих Комисија може правилно и потпуно да утврди постојање и оцени усклађеност државне помоћи.

Садржину и облик пријаве из става 3. овог члана ближе уређује Влада.

Подносилац пријаве Комисији је предлагач прописа, давалац или скуп давалаца државне помоћи.

У случају да државну помоћ за јединствен циљ и намену путем истог или различитог инструмента додељује више давалаца, пријаву државне помоћи подноси први давалац или скуп давалаца.

Подносилац пријаве из става 5. овог члана дужан је да именује све даваоце и инструменте путем којих се државна помоћ додељује.

За тачност и истинитост података наведених у пријави је одговоран подносилац пријаве.

Клаузула мировања

Члан 31.

Није дозвољена додела државне помоћи без претходне пријаве државне помоћи и одлуке Комисије о оцени усклађености пријављене државне помоћи.

1. Контрола прописа

Претходна контрола прописа

Члан 32.

Предлагач односно доносилац прописа који садржи основ за доделу државне помоћи у смислу члана 3. став 1. овог закона дужан је да нацрт односно предлог прописа и пријаву из члана 30. овог закона достави Комисији ради утврђивања постојања и оцене усклађености државне помоћи са правилима о додели државне помоћи, о чему Комисија доноси мишљење.

Комисија доноси мишљење из става 1. овог члана у року од 60 дана од дана пријема потпуне пријаве државне помоћи.

Ако пропис из става 1. овог члана не садржи довољно услова за оцену усклађености, Комисија у мишљењу истиче неопходност прописивања потребних услова, а по потреби указује на обавезу пријаве индивидуалне државне помоћи која се додељује на основу тог прописа.

Прибављање мишљења

Члан 33.

Пре доношења прописа у складу са овим законом обавезно је прибавити мишљење Комисије.

Накнадна контрола прописа

Члан 34.

Када Комисија дође до сазнања да је пропис који садржи основ за доделу државне помоћи донет без претходне оцене Комисије, у смислу члана 32. овог закона, доноси мишљење којим се утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи.

Ако Комисија оцени да је пропис из става 1. овог члана делимично усклађен или неусклађен са правилима за доделу државне помоћи Комисија доноси мишљење о обавези и начину усклађивања са овим законом.

Мишљења из ст. 1. и 2. овог члана Комисија доставља Влади ради информисања.

2. Поступци контроле акта који није пропис

а) Поступак претходне контроле

Члан 35.

Поступак претходне контроле покреће се пријавом државне помоћи која се додељује на основу акта који није пропис, а коју је дужан да достави давалац.

Ако пријава није потпуна у смислу члана 30. став 3. овог закона, Комисија налаже странци да уреди пријаву у року који одреди Комисија а који не може бити краћи од 8 дана.

Пријава се одбацује решењем које доноси Комисија ако странка не уреди пријаву по налогу Комисије, ако пријављени акт не представља основ за доделу државне помоћи, због ненадлежности Комисије, као и у другим случајевима у складу са овим законом.

Изузетно од става 3. овог члана ако странка обавести Комисију да не располаже траженим подацима, информацијама, документацијом, образложењима и сл. Комисија наставља да спроводи поступак и доноси решење на основу расположивих података, информација, документације и образложења.

Поступак претходне контроле Комисија окончава доношењем решења у року од 60 дана од дана пријема потпуне пријаве.

Ако се утврди да је акт из става 1. овог члана донет без претходне одлуке Комисије, Комисија наставља контролу у прелиминарном поступку или у поступку накнадне контроле, о чему доноси посебан закључак.

Измена и одустанак од пријаве

Члан 36.

Странка може да одустане од пријаве или да измени пријаву до доношења коначне одлуке.

У случају измене пријаве, Комисија ће да настави са поступком, с тим што рок за доношење решења почиње да тече изнова од дана пријема измене пријаве.

Ако странка одустане од пријаве, председник Комисије доноси решење којим се обуставља поступак, о чему информише Савет.

б) Поступци у накнадној контроли

Иницијатива за покретање поступака у накнадној контроли

Члан 37.

Иницијативу за покретање поступка накнадне контроле може да поднесе учесник на тржишту (корисник или његов конкурент) или друго лице, на које може да утиче додела државне помоћи, а које је дужно да докаже свој правни интерес (подносилац иницијативе).

Анонимни поднесак или поднесак другог лица које није доказало правни интерес, без обзира на њихов садржај, не сматрају се иницијативом у смислу става 1. овог члана, а Комисија их може користити као извор информација и података на основу којих спроводи активности по сопственој иницијативи.

Комисија ближе уређује облик и садржину иницијативе из става 1. овог члана и само поднесци који се доставе у том прописаном облику сматрају се иницијативом у смислу става 1. овог члана.

Комисија може, ако оцени неопходним, да затражи од подносиоца иницијативе или других лица за које основано претпостави да поседује допунске информације, податке или документа за поступање по иницијативи, доставу тих података.

Комисија је дужна да размотри иницијативу и о исходу иницијативе обавести подносиоца.

Прелиминарни поступак

Члан 38.

Комисија закључком покреће прелиминарни поступак када на основу сопствених информација, иницијативе из члана 37. овог закона или других расположивих информација дође до сазнања да је донет акт који није пропис, а који представља основ за доделу државне помоћи или да су на основу одређеног акта додељена средства која се могу односити на државну помоћ.

Закључак из става 1. овог члана се доставља даваоцу са позивом да се на закључак изјасни у остављеном року.

Рок из става 2. овог члана може се у оправданим случајевима продужити.

Против закључка из става 1. овог члана није дозвољена посебна жалба, нити се може покренути управни спор.

Закључак о покретању прелиминарног поступка може се побијати тужбом против коначног решења Комисије.

Ако на основу изјашњења и других расположивих података оцени да је додељена државна помоћ усклађена, Комисија о томе доноси решење.

Прелиминарни поступак се обуставља решењем ако Комисија утврди да се додељена средства не односе на државну помоћ.

До доношења решења у прелиминарном поступку, Комисија може закључком да наложи даваоцу управну меру у складу са чланом 56. овог закона.

Ако основано претпостави да су средства из става 1. овог члана додељена супротно одредбама овог закона, Комисија наставља контролу у поступку накнадне контроле у складу са овим законом о чему доноси посебан закључак.

Поступак накнадне контроле

Члан 39.

Комисија покреће поступак накнадне контроле по службеној дужности, када на основу сопствених информација, иницијативе из члана 37. овог закона и других расположивих података основано претпостави да је државна помоћ додељена супротно одредбама овог закона.

О покретању поступка Комисија доноси закључак који садржи разлог за покретање поступка, као и позив свим заинтересованим лицима који располажу подацима, исправама или другим релевантним информацијама, да их доставе Комисији у остављеном року.

Рок из става 2. овог члана може се у оправданим случајевима продужити.

Закључак из става 2. доставља се даваоцу који је давалац дужан да проследи кориснику државне помоћи.

Против закључка о покретању поступка накнадне контроле није дозвољена посебна жалба, нити се може покренути управни спор.

Закључак о покретању поступка накнадне контроле може се побијати тужбом против коначног решења Комисије.

Поступак накнадне контроле Комисија окончава доношењем решења које садржи оцену усклађености.

До доношења решења у поступку накнадне контроле, Комисија може закључком да наложи даваоцу управну меру у складу са чланом 56. овог закона.

Обавештење о битним чињеницама утврђеним у поступку

Члан 40.

Ако у поступку накнадне контроле основано претпостави да је државна помоћ неусклађена, Комисија, пре доношења одлуке обавештава странку о битним чињеницама, доказима и осталим елементима на којима ће заснивати решење и позвати да се изјасни у року који не може бити краћи од 20 дана.

Прекид поступка накнадне контроле

Члан 41.

Странка у поступку може да достави захтев за прекид поступка, у току поступка накнадне контроле, а пре доношења коначне одлуке Комисије.

Захтев из става 1. овог члана садржи нарочито предлог мера које је странка спремна добровољно да предузме у циљу усклађивања конкретне државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи, заједно са условима и роковима за извршење тих мера.

Комисија цени да ли ће се предложеним мерама постићи циљ усклађивања конкретне државне помоћи са правилима о додели државне помоћи.

Ако утврди да је захтев из става 1. овог члана основан, Комисија доноси решење о прекиду поступка којим се одређују мере на основу предлога странке, рок за извршење мера и рок за доставу доказа о извршењу мера.

Комисија прати извршење мера из става 4. овог члана и по протеку рока наставља поступак.

Ако је странка у потпуности извршила предложене мере, Комисија може решењем обуставити поступак.

3. Опште одредбе о поступању Комисије

Члан 42.

У поступку се предузимају потребне доказне радње у циљу потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања.

Секретар Комисије за спровођење поступка одређује овлашћено службено лице из састава Стручне службе Комисије које обавља стручне послове из надлежности Комисије.

Овлашћено службено лице Комисије има службену легитимацију коју издаје председник Комисије.

Влада ближе прописује облик и садржину службене легитимације из става 3. овог члана.

Право и обавеза странке у поступку

Члан 43.

Странка има право увида у списе предмета.

Странка у поступку има право да се изјашњава и да доставља доказе о чињеницама и/или околностима које су предмет утврђивања у поступку.

Право обавештавања о поступку

Члан 44.

Лица која су подносиоци иницијативе из члана 37. овог закона, даваоци информација и остала лица која докажу свој правни интерес за праћење поступка, имају право да буду обавештени о току поступка на писани захтев који се подноси Комисији.

О оправданости захтева из става 1. овог члана одлучује председник Комисије.

Комисија је дужна да подносиоцу иницијативе из члана 37. овог закона достави основне информације о току поступка, осим оних информација које могу утицати на даљи ток поступка.

Обавеза достављања података Комисији

Члан 45.

Овлашћено службено лице Комисије закључком налаже даваоцу државне помоћи, кориснику државне помоћи или трећем лицу да доставе податке, исправе и ствари који су од значаја за поступак.

Лица из става 1. овог члана дужна су да поступе по закључку овлашћеног службеног лица у року одређеном тим закључком.

У случају непоступања по закључку из става 1. овог члана, председник Комисије може одредити процесни пенал односно поднети захтев за покретање прекршајног поступка у складу са овим законом.

Приликом контроле прописа Комисија може да захтева од предлагача односно доносиоца прописа достављање података, исправа и ствари који су од значаја за оцену Комисије, а предлагач односно доносилац прописа дужан је да поступи по захтеву Комисије.

За непоступање странке у поступку односно предлагача или доносиоца прописа, по налогу из става 1. овог члана односно по захтеву Комисије из става 4. овог члана, Комисија може поднети захтев за покретање прекршајног поступка у складу са овим законом.

Закључак и захтеви из овог члана садрже, образложење и рок за поступање.

Непосредни увид

Члан 46.

Непосредни увид се спроводи код корисника државне помоћи у случају постојања основане сумње да се државна помоћ не додељује у складу са одлуком Комисије, а након изјашњења даваоца државне помоћи по том питању.

Приликом спровођења непосредног увида, овлашћено службено лице може да:

- 1) уђе и прегледа пословне просторије, возила, земљиште и друге просторије корисника помоћи;
- 2) изврши проверу пословних и других докумената; и
- 3) узима од заступника корисника и његових запослених усмене или писмене изјаве.

Непосредни увид се спроводи на основу закључка који доноси председник Комисије, а који садржи правни основ, разлоге за спровођење непосредног увида, означавање докумената, односно података у које ће бити извршен увид, место и време спровођења непосредног увида, податке о овлашћеним службеним лицима која ће спровести непосредни увид, а по потреби и друге елементе.

Закључак из става 3. овог члана Комисија доставља кориснику државне помоћи најкасније три дана пре спровођења непосредног увида.

Корисник је дужан да омогући неометано спровођење непосредног увида.

Током спровођења непосредног увида овлашћено службено лице може од корисника захтевати увид у документацију и податке који су наведени у закључку о спровођењу непосредног увида, а може извршити увид и у другу документацију и податке које корисник сам стави на увид, што се наводи у записнику о спровођењу непосредног увида.

За време спровођења непосредног увида, овлашћено службено лице не сме дозволити да се непосредни увид злоупотреби и да дође до повреде пословно осетљивих података, пословне тајне и привилеговане комуникације корисника државне помоћи.

Заштита података пред Комисијом

Члан 47.

Заштићени подаци у смислу овог закона су подаци који су достављени, прикупљени или стављени на увид Комисији, а који имају својство пословне тајне или поверљивог податка, чијим би објављивањем односно стављањем на увид другим лицима, могла да наступи значајна штета за лица којима припадају ти подаци или на које се односе, или би се тиме угрозило, омело или отежало поступање Комисије.

Пословна тајна су подаци који то својство имају у складу са законом којим се уређује заштита пословне тајне односно који су мерама или актом донетим од стране лица којем припадају, проглашени пословном тајном у складу са другим законима.

Поверљиви подаци у смислу овог закона су подаци чије би изношење нанело значајну штету лицу којем припадају или на које се односе, ако се оцени да је интерес тог лица за заштиту података оправдан и да је по значају битно већи у односу на интерес других лица или јавности у погледу давања тих података на увид или њиховог објављивања.

У зависности од околности сваког појединачног случаја, поверљиви подаци се нарочито односе на идентитет лица које је подносилац иницијативе за испитивање оцене усклађености или лица које је доставило податке по захтеву Комисије (извор података), као и других учесника на тржишту приликом изјашњавања на захтеве, налоге и обавештења Комисије.

Ако поверљиви подаци садрже податке о личности врши се псеудонимизација у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Решењем председника Комисије се одређују подаци који имају својство заштићених података, ако се утврди вероватним наступање услова из става 1. овог члана.

Заштићени подаци се одређују по захтеву за заштиту података који се подноси истовремено са поднеском који садржи податке за које се тражи заштита, а најкасније у року од осам дана од дана достављања поднеска.

Подносилац је дужан да Комисији уз захтев за заштиту података достави примерак поднеска у ком су подаци за које се заштита тражи означени.

Изузетно од става 7. овог члана, заштићени подаци могу бити одређени по службеној дужности.

Комисија ближе уређује начин на који ће се вршити изостављање заштићених података из аката који се објављују и остале документације које чине списе предмета.

Против решења којим није усвојен захтев за одређивање заштићених података, допуштена је посебна жалба о којој одлучује Савет.

Комисија у свом поступању примењује прописе којима се ближе уређује заштита тајних података и заштита података о личности.

V. ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ОРГАНИМА

Транспарентност рада Комисије

Члан 48.

Акт којим се одлучује о усклађености државне помоћи, као и закључак о покретању поступка накнадне контроле објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Комисије.

Приликом објављивања аката из става 1. овог члана у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Комисије из текста се изостављају подаци који су заштићени у складу са овим законом (анонимизирана верзија акта).

Комисија може одлучити да се закључак о покретању поступка накнадне контроле не објављује, ако оцени да би се објављивањем угрозило спровођење поступка.

Остала акта која у оквиру својих надлежности доноси Комисија, објављују се у складу са одредбом о начину њиховог објављивања коју садржи конкретан акт.

Комисија објављује на својој интернет страници и годишњи извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији пошто га усвоји Влада, извештај о раду Комисије пошто га усвоји Народна скупштина, као и извештај о анализи утицаја државне помоћи.

Сарадња са другим органима

Члан 49.

Комисија може пружити стручну помоћ давасцима државне помоћи у циљу правилне примене овог закона.

По захтеву Комисије, органи надлежни за послове државне ревизије и послове буџетске инспекције сарађују са Комисијом приликом спровођења одређених радњи у поступку. По захтеву Комисије, министарство надлежно за унутрашње послове пружа помоћ у извођењу појединих радњи у поступку, а нарочито код непосредног увида у складу са законом.

VI. АНАЛИЗЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ КОМИСИЈЕ

Регистар државне и *de minimis* помоћи

Члан 50.

Комисија води Регистар државне и *de minimis* помоћи (у даљем тексту: Регистар) који представља јединствену електронску базу података потребних за спровођење законом прописане надлежности.

Регистар садржи податке о пријави државне помоћи, додељеној, као и исплаћеној државној помоћи односно податке о даваоцу, кориснику државне помоћи, правном основу за доделу, врсти, инструменту и износу државне помоћи, као и податке о додељеној и исплаћеној *de minimis* помоћи.

Давалац државне помоћи је дужан да води евиденцију о додељеној државној и *de minimis* помоћи и да те податке унесе у Регистар у року од 20 дана од дана доделе, као и да у Регистар унесе податке о појединачној исплати у року од 20 дана од дана сваке исплате. Облик, садржину, начин уношења података и начин вођења регистра из става 1. овог члана ближе уређује Комисија.

Служба Владе надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе успоставља Регистар и обезбеђује техничке услове за његову примену.

Анализа утицаја државне помоћи

Члан 51.

Комисија може, на захтев Владе или на сопствену иницијативу, да спроведе анализу одређене врсте или инструмента државне помоћи, њен утицај на развој одређене привредне делатности или тржишта, о чему сачињава извештај и објављује на својој интернет страници.

За потребе спровођења анализа из става 1. овог члана, давалац, корисник и други учесник на тржишту дужан је да, на захтев Комисије, достави тражене податке или документа.

Комисија може, за потребе анализе утицаја, да користи документацију и податке прибављене у поступцима контроле, у мери у којој се не угрожавају пословни или други поверљиви подаци који су као такви означени у поступку.

Евалуација шеме државне помоћи

Члан 52.

Евалуација шеме државне помоћи је оцена позитивних и негативних ефеката шеме државне помоћи, коју на основу плана евалуације спроводи давалац државне помоћи.

Позитиван ефекат се оцењује на основу тога да ли је остварен циљ шеме државне помоћи и да ли је та шема имала подстицајни ефекат, тј. да ли је утицала на промену понашања учесника на тржишту.

Негативан ефекат се оцењује на основу тога какав је шема државне помоћи имала утицај на тржиште и конкуренцију, тј. да ли је државна помоћ која се додељивала на основу те шеме била пропорционална и да ли је инструмент био примерен.

Давалац државне помоћи израђује предлог плана евалуације из става 1. овог члана који доставља Комисији на претходну сагласност.

Поступак евалуације шеме државне помоћи ближе прописује Влада.

Извештаји Комисије

Члан 53.

Комисија подноси извештај о раду до краја марта текуће године за претходну годину Народној скупштини.

Комисија усваја предлог годишњег извештаја о додељеној државној помоћи у Републици Србији и доставља га Влади на усвајање до краја текуће године за претходну годину.

Комисија усваја годишњи извештај о попису шема и доставља Влади ради информисања до краја марта текуће године за претходну годину.

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи

Члан 54.

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи садржи податке о исплаћеној или на други начин реализованој државној помоћи и укупном износу исплаћене *de minimis* помоћи.

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи садржи и достављене податке о исплаћеној помоћи (подстицајима) у сектору пољопривреде и рибарства.

На основу података прикупљених од давалаца, Комисија усваја предлог годишњег извештаја о додељеној државној помоћи.

Давалац државне помоћи је дужан да води евиденцију о додељеној државној помоћи и да достави податке неопходне за сачињавање извештаја из става 1. овог члана, најкасније до 15. маја текуће за претходну годину.

За потребе израде Годишњег извештаја о додељеној државној помоћи, Комисија може користити и податке из регистра државне и *de minimis* помоћи.

Ако давалац не достави тражене податке у року из става 4. овог члана Комисија може сачинити извештај и без наведених података, у ком ће истаћи да давалац државне помоћи није испунио обавезу прописану овим чланом.

Подаци коришћени за израду годишњег извештаја могу се доставити трећим лицима, по добијању сагласности даваоца државне помоћи, у форми и облику који давалац одреди. Обавезе из става 4. овог члана односе се и на даваоце *de minimis* помоћи и помоћи (подстицаја) у сектору пољопривреде и рибарства.

Изузетно од члана 4. став 2. овог закона, за потребе израде годишњег извештаја о додељеној државној помоћи, додељеном државном помоћи сматра се помоћ која је исплаћена кориснику или на други начин реализована државна помоћ у извештајном периоду.

Комисија ближе уређује облик и садржину годишњег извештаја о додељеној државној помоћи.

Годишњи извештај о попису шема државне помоћи Члан 55.

Годишњи извештај о попису шема државне помоћи садржи листу аката са оценом усклађености и препорукама Комисије.

Давалац државне помоћи дужан је да податке за сачињавање годишњег извештаја о попису шема државне помоћи достави најкасније до краја фебруара текуће године за претходну годину.

Комисија ближе уређује облик и садржину годишњег извештаја о попису шема државне помоћи.

VII. УПРАВНЕ МЕРЕ И МЕРЕ ПРОЦЕСНОГ ПЕНАЛА

Управне мере које изриче Комисија Члан 56.

У прелиминарном поступку Комисија може да одреди меру понашања и/или меру привременог повраћаја државне помоћи.

У поступку накнадне контроле Комисија може одредити меру понашања, меру привременог повраћаја државне помоћи и/или меру повраћаја државне помоћи.

Мера понашања је мера која за циљ има отклањање неусклађености односно спречавање доделе државне помоћи, која се нарочито састоји у привременом или трајном обустављању вршења радњи доделе државне помоћи.

Мера привременог повраћаја је мера којом Комисија, до доношења одлуке, може да наложи даваоцу државне помоћи да, без одлагања, предузме мере у циљу привременог повраћаја додељеног износа државне помоћи ако у току прелиминарног поступка или у

току поступка накнадне контроле основано сумња да је државна помоћ неусклађена и да може да проузрокује ненадокнадиву штету конкуренту корисника.

Мера повраћаја је мера којом Комисија, ако утврди неусклађеност, налаже даваоцу државне помоћи да, без одлагања, предузме мере у циљу повраћаја исплаћеног износа или на други начин реализоване неусклађене државне помоћи, увећане за законску затезну камату, почев од дана коришћења те помоћи до дана повраћаја искоришћеног износа.

Давалац државне помоћи је дужан да, без одлагања, донесе акт којим се налаже повраћај или привремени повраћај у складу са одлуком Комисије.

Изузетно од става 5. овог члана, Комисија може ослободити од повраћаја износа затезне камате, ако давалац докаже да би то довело до стечаја или престанка обављања пословне делатности корисника.

О мерама из ст. 1. и 2. овог члана, Комисија обавештава и државну институцију надлежну за послове ревизије и послове буџетске инспекције.

Износ државне помоћи представља износ средстава који је исплаћен кориснику или износ на други начин реализоване државне помоћи у складу са актом којим му је додељена државна помоћ, а затезна камата се рачуна од дана исплате.

Мера процесног пенала

Члан 57.

Комисија може кориснику или учеснику на тржишту одредити меру процесног пенала у износу од 50.000,00 динара до 500.000,00 динара за сваки дан понашања супротно налогу Комисије, односно непоступања по том налогу, ако:

- 1) не поступи по налогу из закључка из члана 45. став 1. овог закона;
- 2) неблаговремено извршава обавезе наложене закључком Комисије;
- 3) достави нетачне или непотпуне податке.

Дневни износ мере процесног пенала не може бити већи од 5% вредности просечног дневног прихода корисника или другог учесника на тржишту, док укупни износ мере процесног пенала не може бити већи од 1% укупног годишњег прихода корисника или другог учесника на тржишту оствареног на територији Републике Србије у претходној пословној години.

Изузетно од става 1. овог члана, Комисија може ослободити лице из тог става од мере процесног пенала, ако докажу да би та мера довела до стечаја или престанка обављања пословне делатности корисника или отежаног пословања.

Наплата мере процесног пенала врши се у корист буџета Републике Србије.

Принудно извршење мере процесног пенала, као и повраћај наплаћених средстава у случају умањења или поништаја одлуком суда, спроводи орган надлежан за послове финансија у складу са прописима којима се уређује наплата пореза.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 58.

Новчаном казном у износу од 50.000,00 динара до 500.000,00 динара казниће се давалац државне помоћи – правно лице ако:

- 1) не усклади постојећу шему државне помоћи са подзаконским актом Владе из члана 6. став 4. овог закона односно подзаконским актом Комисије из члана 12. став 1. тачка 10) овог закона, у року од годину дана од дана доношења тих подзаконских аката;
- 2) не прибави од корисника, пре доделе државне помоћи, писану изјаву да ли му је, када и по ком основу претходно додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове, и изврши кумулацију у складу са чланом 9. став 2. овог закона;
- 3) не обавести Комисију о додељеној *de minimis* помоћи у складу са чланом 10. став 3. овог закона;
- 4) додели државну помоћ без претходне пријаве државне помоћи и одлуке Комисије о оцени усклађености пријављене државне помоћи, у складу са чланом 30. овог закона;
- 5) не поступи по закључку или захтеву Комисије за достављање података у смислу члана 45. овог закона;
- 6) не води евиденцију о додељеној државној и *de minimis* помоћи и те податке не унесе у регистар у року у складу са чланом 50. став 3. овог закона;
- 7) на захтев Комисије, не достави тражене податке или документа за потребе спровођења анализа из члана 51. овог закона;
- 8) није спровео евалуацију државне помоћи у смислу члана 52. овог закона;
- 9) не води евиденцију о додељеној државној помоћи, *de minimis* помоћи и подстицаја у сектору пољопривреде и у року не достави податке неопходне за сачињавање годишњег извештаја о додељеној државној помоћи из члана 54. овог закона;
- 10) ако не поступи по актима Комисије којом се одређују управне мере у смислу члана 56. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу – даваоцу државне помоћи, новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у државном органу, органу територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе – даваоцу државне помоћи, новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

IX. СУДСКА КОНТРОЛА

Судска контрола решења Комисије

Члан 59.

Против коначног решења Комисије може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења странци.

Подношење тужбе не одлаже извршење решења.

Комисија може по захтеву подносиоца тужбе да одложи извршење решења до правоснажности судске одлуке.

Уз захтев за одлагање подноси се доказ о поднетој тужби.

О захтеву за одлагање извршења одлучује Савет, по хитном поступку.

X. ЗАСТАРЕЛОСТ И ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

Застарелост

Члан 60.

По истеку периода од десет година, Комисија не може да наложи повраћај неусклађене државне помоћи.

Рок из става 1. овог члана рачуна се почев од дана исплате неусклађене државне помоћи кориснику.

Застарелост из става 1. овог члана прекида се сваком радњом Комисије или странке у поступку у вези са неусклађеном државном помоћи, након чега рок почиње поново да тече.

Право изрицања мере процесног пенала из члана 57. овог закона застарева протеком рока од три године од дана пропуштања извршења радње или обавезе наложене од стране Комисије.

Застарелост из става 4. овог члана прекида се сваком радњом Комисије у вези са вођењем поступка након чега рок почиње поново да тече, а најдуже до шест година од дана пропуштања извршења радње или обавезе наложене од стране Комисије.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 61.

На поступке који су започети до ступања на снагу овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Ако после почетка примене овог закона решење Комисије донето у складу са ставом 1. овог члана буде поништено или укинута, поновни поступак спроводи се према одредбама овог закона.

Члан 62.

Ступањем на снагу овог закона Комисија за контролу државне помоћи наставља са радом у складу са одредбама овог закона.

Члан 63.

Председник Комисије и члан Савета изабрани у складу са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник“, број 73/19) настављају да обављају функцију председника и члана Савета у складу са овим законом до истека мандата на који су изабрани.

Члан 64.

До дана доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се подзаконски акти донети на основу Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник“, број 73/19), ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 65.

Подзаконска акта предвиђена овим законом донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 66.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19).

Члан 67.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.